

20171003

Förskolan Skogsbrynet i Stidsvig

LIKABEHANDLINGS- PLAN

Den gyllene regeln: Var mot andra som du vill att de ska vara mot dig!

Upprättad av Förskolans personal, barn och föräldraråd.
Revideras: Vid höstterminens början.

***GEMENSAM DEL FÖRSKOLOR KLIPPAN VÄST
INNEHÅLLSFÖRTECKNING***

STRÄVANSMÅL

UPPDRAG

DEFINITIONER

UPPTÄCKA, UTREDA OCH ÅTGÄRDA

DET FÖREBYGGANDE ARBETET

DELAKTIGHET OCH ANSVAR

SKOGSBRYNETS UTVÄRDERING AV 2016/2017

SKOGSBRYNETS FÖRVÄNTANSDOKUMENT OCH FÖRHÅLLNINGSSÄTT

SKOGSBRYNETS NYA MÅL LÄSÅRET 2017/2018

STRÄVANSMÅL

Arbetet med värdegrundsfrågor på förskolan ska lägga grunden för empati och för hur man beter sig mot varandra redan i tidig ålder. Barnen skall få vistas i en miljö där vi vuxna är förebilder och där vi ser varje barn utifrån deras möjligheter. På förskolan ska vi vara tydliga med att alla människor har lika värde oavsett kön eller etnicitet eller andra olikheter. Vi vill också uppmuntra och stärka barnens medkänsla och förmåga att leva sig in i andras situation.

Vi strävar efter att varje barn på sikt utvecklar:

- Öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar.
- Förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.
- Sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman.
- Förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund.

I förskolan stimulerar vi barnens samspel, hjälper dem att bearbeta konflikter, reda ut missförstånd, att kompromissa och att respektera varandra. Det är ett lärande som utvecklas successivt vartefter barnen växer och mognar.

I Läroplan för förskolan står det att förskolans verksamhet ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar; ”Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekten för vår miljö”.

”En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhälle vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.”

Barn berättar inte alltid om kränkningar som de själva eller andra utsätts för. De tror att det är att skvallra och kanske skäms de. Men att berätta är inte att skvallra, det är att hjälpa.

Kränkningar i förskolan är inte vanligt och i den dagliga verksamheten arbetar vi förebyggande. Se Årlig plan för respektive förskola.

Kränkningar på förskolan kan förekomma om någon retas eller försöker frysa ut någon. Det är viktigt att alla vuxna på förskolan tydligt visar att detta inte är ok. Vi pratar med barnen och hjälper barnen att hitta lösningar, komma överens och respektera varandra.

Det kan vara en stor omställning att lära sig att ta hänsyn till många barn i förskolan och att ingå i en grupp av mer eller mindre okända barn. Detta måste vi pedagoger i samarbete med hemmet hjälpa barnen med.

Det är också viktigt att du som förälder tar kontakt med förskolan om du får kännedom om att ett barn anser sig kränkt. Förskolans personal har tystnadsplikt och avslöjar inte varifrån informationen har kommit.

UPPDRAG: Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkningar.

UR SKOLLAGEN kap 14 a: Likabehandling mot diskriminering;

Från och med den 1 januari 2009 finns en **diskrimineringslagstiftning**. Denna lag har till ändamål att främja barns lika rättigheter samt motverka diskriminering på grund av **kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder**.

UR SKOLLAGEN kap 6: Plan mot kränkande behandling:

I förskolans arbete ingår att bedriva ett **målinriktat** arbete för att motverka kränkande behandling av barnen i förskolan. Förskolan ska genomföra **åtgärder som förebygger och förhindrar** alla kränkande behandlingar i förskolan samt upprätta en plan med de åtgärder som behövs för att förhindra att barn utsätts för kränkande behandling. **Planen ska innehålla de åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året.**

Utvärdering/kartläggning

En redogörelse med kartläggning över hur det gått med deplanerade åtgärderna ska sedan tas in i nästa års reviderade likabehandlingsplan.

Personal får inte utsätta ett barn för kränkande behandling. **Alla anställda** i förskolan som får kännedom om att ett barn blivit utsatt för kränkande behandling i verksamheten är **skyldig att anmäla detta till förskolechef**. Anmälan ska **skyndsamt utredas** och **åtgärder ska vidtas** för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

ANSVARIG:

Huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen ålägger skall se till att det finns en **likabehandlingsplan** för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att **främja barns lika rättigheter** oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder och att förebygga trakasserier och annan kränkande behandling.

I planen ska planerade åtgärder redovisas. Likabehandlingsplanen ska revideras varje år.

Barn och elevombudsmannen (BEO) övervakar 14 a kapitlet i skollagen och ska tillsammans med diskrimineringsombudsmannen (DO) arbeta för att motverka kränkningar, diskriminering och trakasserier av barn. DO utreder anmälningar om diskriminering och BEO utreder anmälningar om kränkande behandling som inte är diskriminering.

DEFINITIONER

Vad är mobbing? Begreppet har numera vidgats och syftar såväl på fysiska och psykiska handlingar så som uteslutning, ryktesspridning, tillmälen mm – och en gång räcker. Vi använder då istället begrepp som kränkning, diskriminering och trakasserier.

Mobbing-begreppet avser återkommande kränkningar med ont uppsåt. En kränkning kan alltså ske omedvetet och utan ont uppsåt och som sagt – **en gång räcker**.

En viktig utgångspunkt är att den individuella upplevelsen och den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Diskriminering är orättvis behandling eller missgynnande av en person på grund av följande grunder: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

En vuxen kan diskriminera ett barn, ett barn kan inte diskriminera en vuxen eller ett annat barn. Diskriminering förutsätter ett maktövertag hos den som diskrimineras.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en vuxens värdighet och som har ett samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna, t.ex. ett barn som blir retat för en etnisk tillhörighet eller religion.

Kränkande behandling är övergrepp eller ett uppträde som utan att vara diskriminering eller trakasserier, kränker en persons värdighet. Det är inte nödvändigt att den som kränker har ett ont uppsåt utan det är den som är kränkt som avgör vad som är kränkning.

Exempel på detta kan vara utanförskap eller att barnet blir retat för kläder, resor mm.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska – t.ex. slag och sparkar.
- Verbala – t.ex. att någon retas eller säger dumma saker.
- Psykosociala – t.ex. att bli utanför.
- Text och bild – t.ex. teckningar.

Varje incident av kränkande behandling, som kommer till personalens kännedom, ska resultera i en reaktion från de vuxna på förskolan.

UPPTÄCKA, UTREDA OCH ÅTGÄRDA

All personal har skyldighet att agera vid ev kränkningar och måste ta del av förskolans likabehandlingsplan. Nyanställda och vikarier informeras av arbetslagsledare i samband med introduktionen på förskolan.

Arbetsgång vid kränkning

Vuxen gentemot barn:

1. I personalgruppen ska ett öppet klimat råda så att en anställd som funderar kring agerande som ev kan vara kränkande kan tas upp med berörd person och i personalgruppen.
2. Vid en kränkning ska detta **rapporteras till förskolechef omedelbart** samt **dokumenteras genom att en incidentblankett ifylls.**
3. Förskolechef ska utreda omständigheterna samt vidta skäliga åtgärder för att ev kränkningar ska upphöra. Vårdnadshavare informeras.
4. Om kränkningarna fortsätter ska även barn- och utbildningsförvaltningen (BUF) och arbetsmiljöverket kontaktas. Vidare kontaktas eventuellt polismyndigheten.

Mellan barn måste personalen vara lyhörd för minsta tendens och påtala att det är ett okamratligt beteende. Ge förslag på hur barnet kan bemöta på ett alternativt sätt. Om detta inte ger resultat:

1. Direkt och tydlig tillsägelse att **beteendet** inte är acceptabelt.
2. Allvarssamtal (samtal med barnet i enrum).
3. Samtal med alla inblandade.
Vid alla samtal (punkt 2 och 3) görs en anteckning och vårdnadshavare informeras eller deltar.

Ärendet betraktas avslutat när personal, berörda barn samt dess vårdnadshavare anser att kränkningen upphört.

FÖREBYGGANDE ARBETE FÖRSKOLOR NORR

Gäller all personal och barn.

I arbetet mot mobbing och kränkande behandling har all personal inom förskolan lika stort ansvar. Varje vuxen måste ingripa vid varje tillfälle då något sker som innebär en kränkning av en annan person. Ett bra samarbete med barnens vårdnadshavare är en viktig del i det förebyggande arbetet.

Alla vuxna skall vara positiva förebilder och ge tydliga budskap.

OBS! Barn gör inte som vi säger, utan som vi gör!

Barn i förskolan ska lära sig att vara med och fungera tillsammans med andra i grupp. Det är en stor utmaning!

Så här arbetar vi på förskolorna Klippan Norr:

- Varje förskola har två Värdegrundsansvariga i personalgruppen. De ansvarar för att värdegrundsarbetet är kontinuerligt på respektive förskola. De ansvarar tillsammans med förskolechef för att information från möten, ev kurser och föreläsningar sprids i arbetslagen. Deras arbete är förebyggande och de fungerar som stöd och initiativtagare på förskolorna i det konkreta arbetet på varje förskola.
- Likabehandlingsplanen revideras utifrån utvärdering och kartläggning av värdegrundsarbetet i början på varje läsår. Vissa delar utformas och antas i samråd med barn och föräldrarådet.
- En trygghetsenkät genomförs en gång om året med de äldre barnen. Enkäten är anpassad efter barnensålder. Resultatet analyseras och tillsammans med arbetslagsledare och övriga medarbetare tar Värdegrundsansvariga upp ev åtgärder eller förändringar. Resultat och åtgärder presenteras för arbetslag, barngrupp, ev föräldraråd och föräldramöte.
- På förskolorna finns regler.
- Alla vuxna är uppmärksamma och arbetar med nolltolerans mot kränkande handlingar, språk och tillmälen.
- Personalen på förskolan diskuterar fram ett gemensamt förhållningssätt gentemot barn och vuxna som bygger på respekt för vars och ens olikheter.
- All personal är uppmärksam på lärmiljöernas tillgänglighet för alla barn.
- Personalen utvärderar förskolemiljön för att alla ska kunna känna sig trygga. Undanskymda platser uppmärksammas särskilt.
- På förskolorna arbetar vi dagligen med värdegrund och därutöver kontinuerligt med olika stödmaterial t ex StegVis, Snick o Snack samt rollspel. Små barn har inte utvecklat empati utan behöver träna. De lär sig mycket genom härmning.
- Vi har metoder för konflikthantering där vi uppmuntrar vinna-vinna lösningar och inte skuldbelägger barnen. Skilj på person och beteende. Användbara fraser: **Jag gillar dig men inte det du gjorde nu. Hur kan jag hjälpa dig att ställa tillräta?**
- På föräldramötet under höstterminen, med möjlighet till diskussion, skall vårdnadshavarna informeras om likabehandlingsplanen.
- Föräldrarådet tillsammans med pedagogerna ordnar vid behov föräldraträffar där värdegrundsfrågor diskuteras.
- Värdegrundsansvariga ansvarar för att arbetet med värdegrund och likabehandlingsplan utvärderas av barn, personal och föräldrar vid läsårets slut.

DELAKTIGHET OCH ANSVAR

Delaktighet

Barn – Barnen medverkar aktivt i arbetet med likabehandlingsplanen. Vid läsårets början aktualiseras planen i det dagliga arbetet på förskolan.

Vårdnadshavare – Föräldrarådet är med vid revidering av likabehandlingsplanen. Planen kommuniceras ut till samtliga föräldrarna och läggs ut på hemsidan.

Personal – Likabehandlingsplanen tas fram av Värdegrundsansvariga och förskolechef, i samråd med barnen och föräldrarådet. Den aktualiseras på varje förskola efter uppdateringen. Dialog om planen sker med all personal.

Ansvar

Tillsammans ska vi skapa en miljö där alla känner sig delaktiga och visar respekt för Varandra. Alla barn och alla vuxna på förskolan (även lokalvård och kost-personal) har ett gemensamt ansvar i det förebyggande arbetet.

SKOGBRYNETS UTVÄRDERING AV ARBETET 2016/2017

Blåbärets utvärdering

Mål 2016-2017

-Ta större hänsyn till varandra och hjälpa varandra mer.

-Vi lyssnar på varandra.

-Vi är rädda om våra saker.

Utvärdering

Vår grundverksamhet med sina kända rutiner fungerar som bas för att skapa trygghet för både barn och personal. Vi har arbetat med värdegrundsfrågor på olika sätt. Mycket har kommit in genom vårt projekt då vi läst olika böcker. Vi har då ofta valt att fokusera på vänskapsfrågor utifrån böckerna och samtalat om dessa. Vi har också haft kompisstunder då vi arbetat med kompisböcker och tillhörande kort (kanin och igelkott) samt med "Vem-böckerna" av Stina Wirsén. Vi har arbetat såväl i stor grupp som smågrupper.

De äldsta barnen på blåbäret har haft värdegrundsarbete tillsammans med samma åldersgrupp från lingonet. Vi har då framförallt använt oss av kompisböckerna och pratat mycket om känslor.

Värdegrundsarbetet har fått större utrymme då detta inte bara förekommit på kompisstunder och i vardagssituationer utan även kommit in mycket i övrig högläsning/ berättande. Ju mer vi läst, pratat och tittat på bilder tillsammans, desto bättre har barnen blivit på att lägga märke till känslor i bilderna. De kommer med kommentarer som; han är ledsen/glad och hon har ont.

Vi tar även tag i vardagssituationer och samtalar utifrån dessa. Vi som personal försöker föregå med gott exempel genom att vara goda förebilder.

Vi har gjort ett kompishjärta där alla barn samt personal fått trycka sin hand samt sätta sin bild på respektive hand. Detta för att visa att vi hör ihop som grupp.

Vi upplever att under läsårets gång att barnen har blivit bättre på turtagning och därmed blivit bättre på att lyssna på varandra. De har tagit till sig denna delen väl och avbryter varandra sällan. De är överlag hjälpsamma mot varandra framförallt vid rutinsituationer. Vissa barn har tagit till sig begrepp och kan poängtera att "Nu samarbetar vi". Vi känner att en del barn behöver fortsätta träna på att vara rädd om våra saker.

Lingonets utvärdering

Mål 2016/2017

- Vi är snälla mot varandra.

- Vi ska ha roligt tillsammans

Med många små barn i barngruppen så har det under läsåret varit som bäddat för små ständiga konflikter. Vi har arbetat mycket nere på golvet hos barnen och har jobbat med att barnen skall kunna förstå varandra bättre vid konflikter.

Vi har efter hand konflikterna dykt upp löst dem tillsammans med barnen. Nu när läsåret snart är slut så är vi överens om att barnen fått lättare att förstå varandra, det är färre konflikter och barnen är ofta mycket empatiska gentemot varandra.

Vi har under våren (med barnen födda 2014) arbetat med värdegrundsmaterialet "Tio små kompisböcker" av Lisa Sollenberg. Böckerna beskriver på ett enkelt sätt hur man ska förhålla sig till andra och vad det innebär att vara en del utav en grupp.

De yngre barnen har jobbat med böckerna om Vem av Stina Wirzén. I dessa böcker berör man alla de stora känslorna vi har. De har även lärt sig att känna igen känslorna genom att lära sig att man har olika ansiktsuttryck och har fått prova på att visa hur man ex ser ut när man är glad och ledsen etc.

Vi har en fantastisk barngrupp, de delar absolut många konflikter fortfarande ihop, men också väldigt mycket kärlek, empati och förståelse för varandras känslor. Det märks extra tydligt på barnen födda 2014 som verkligen är empatiska och tar hand om varandra. Barnen på vår avdelning är fantastiskt trygga både i sig själv och som grupp. Vi tror att det beror mycket på att vi pedagoger befinner oss så mycket bland dem. Vi har hjälpt dem att förstå varandras känslor.

Smultronets utvärdering

Mål:

- Städa efter dig.
- Vänta på din tur.
- Dela med dig.
- Var snäll mot andra.
- Säg Stopp! när du inte vill.

Utvärdering

Barnen har varit med och gjort trivselreglerna som varit uppsatta i varje rum, de har varit tydliga med både text och bild och hängt i barnens höjd.

Vi uppmärksammar bra kamratskap och bra beteende direkt efter att barnen har handlat mot varandra.

Vi har begränsat ytan genom att tidvis stänga samt att begränsa antalet barn vid varje lekstation.

Vi har delat upp gruppen i tre mindre grupper under de styrda aktiviteterna för att alla ska bli sedda och ges talutrymme.

Vid konfliktlösning lyssnar vi på båda parter och låter barnen själva komma med eventuella lösningar.

Vi har arbetat med materialet StegVis under hela läsåret.

Barnen har blivit en kamratligare grupp som ser och hjälper varandra.

Vi pedagoger kan arbeta vidare med dessa positiva saker samt bli bättre på att uppmärksamma oss själva och vårt kroppsspråk och tonläge.

HANDLINGSPLAN SMULTRONET

Nuläge:

- Grupp som leker lekar som kan spåra ur?
- Eller upplevas som för hårda av vissa barn?
- Barn i gruppen som behöver mer aktivt stöd med positiv gränssättning?

Vad vill vi uppnå:

- Att alla barn känner sig trygga och längtar till förskolan.

Arbetsätt:

- Positivt bemötande; positiv feedback på bra kamratskap och beteenden vi vill uppmuntra.
- Tjata inte om ”misslyckanden”. Kort personligt: nej, inte ok. Gå vidare med positiv ”avledning”: kom så gör vi det här.
- Gödsla barnen med många, många, många positiva och uppmuntrande kommentarer
- Ha uppmärksamhet gentemot alla barn i gruppen.
- Begränsa ytan inne om det behövs.
- Dela gruppen om så behövs
- Sprida vuxna, dela upp områden.
- Vuxna deltar i barnens lekar
- Vuxna organiserar gemensamma lekar (traditionella sång- och rörelselekar mm)
- Vuxna organiserar samarbetsövningar (bok Gruppen som grogrund, finns i personalrummet att låna).
- Intervjua sina mentorsbarn regelbundet, varje vecka kort: vad har varit roligt, vad har du lärt dig? Är det något du tycker varit jobbigt eller som gjort dig ledsen?

SKOGBRYNETS FÖRVÄNTANSDOKUMENT OCH FÖRHÅLLNINGSSÄTT

Som en del i värdegrundsarbetet arbetar vi dagligen efter ledstjärnor i den pedagogiska verksamheten.

Våra ledstjärnor är: trygghet, respekt, ansvar, empati och lust att lära.

Utifrån våra ledstjärnor har vi tillsammans med barnen gjort **kompisregler** som utgår från den gyllene regeln ”**Var mot andra som du vill att de ska vara mot dig**”

Blåbärets kompisregler:

- Ta större hänsyn till varandra och hjälpa varandra mer.
- Vi lyssnar på varandra.
- Vi är rädda om våra saker.

Om reglerna inte följs:

- Om någon säger/gör något som gör dig ledsen säg ”STOPP, jag vill inte!”
- Ta hjälp av en vuxen när det blir för svårt att lösa situationen själva.

Lingonets kompisregler:

- Vi är snälla mot varandra
- Vi ska ha roligt tillsammans

Om reglerna inte följs:

- Pedagogerna hjälper barnen att medla vid konflikter.
- Om någon säger/gör något som gör dig ledsen säg ”STOPP, jag vill inte!”

Smultronets kompisregler:

- Städa efter dig
- Vänta på din tur
- Dela med dig
- Var snäll mot andra
- Säg Stopp! när du inte vill

Om reglerna inte följs:

- I första hand, försök själv att lösa situationen.
- I andra hand, ta hjälp av en vuxen.

Som barn på Förskolan vill vi personal att:

- Du ska känna dig trygg och tycka om att vara på förskolan.
- Du ska lära dig att använda ett språk så att du kan förklara vad du vill, känner och kan.
- Du ska använda leksaker och material så att du och andra har roligt och att ni lär er nya saker.
- Du ska få använda och utveckla din nyfikenhet och lära dig många nya saker.

Som barn på Förskolan kan du förvänta dig följande av oss i personalen:

- Att vi möter dig på ett trevligt och respektfullt sätt.
- Att vi stödjer och uppmuntrar dig till lek och lärande med andra barn.
- Att vi ser till att lärandet blir lustfyllt och stimulerande utifrån dina intressen och förmågor.
- Att vi hjälper dig att träna hänsyn till andra, att lösa konflikter och kompromissa.
- Att förskolan är till för alla och att vi hjälps åt.

Personalen önskar att föräldrar:

- Visar intresse för barnens vardag i förskolan.
- Tittar runt, ta del av dokumentation och byta några ord med personalen ibland.
- Frågar om det man undrar över.

Vårdnadshavarnas förväntningar på personalen:

- Att personalen visar personligt engagemang för varje enskilt barn och ser dess behov.
- Att det finns en pedagogik som utvecklar barnen.
- Att man som vårdnadshavare får vara delaktig i verksamheten.
- Att det finns en öppen dialog där personalen berättar vad som hänt under dagen och kontakter vårdnadshavare vid behov.
- Att barnen får utevistelse som stimulerar till rörelse och lek.

LIKABEHANDLING 2017/2018

SKOGSBRYNETS NYA MÅL FÖR LÄSÅRET 2017-2018

Blåbäret:

- Barnen utvecklar förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.
- Barnen utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö.

Lingonet:

- Stärka barnens självkänsla genom positiv bekräftelse och låta barnen få möjlighet att känna sig omtäckta och känna gemenskap och samhörighet
- Vi ska också sträva efter att alla barn och vuxna ska ta hänsyn till varandra.

Smultronet:

- Att alla barn känner sig trygga och längtar till förskolan.

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, och
- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

KONTAKTPERSONER

Som förälder kontaktar du i första hand ditt barns mentor och avdelningspersonal.

På förskolan finns också en arbetslagsledare: Inga-Lena Broing

Förskolechef: Ann-Christin Qvarsell

Värdegrundsansvariga

Skogsbrynet: Linda Elvin och Anna Lindahl